

آیین‌نامهٔ ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره‌های تحصیلی بالاتر

مقدمه

در اجرای سیاست‌های حمایت و هدایت استعداد‌های درخشان مصوب جلسه ۴۱۹ مورخ ۷۷/۲/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند ۵ بخش ج از ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه مورخ ۸۴/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از استعداد‌های درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت‌های راهبردی کشور در حوزه‌های مختلف علوم و به منظور تسهیل ادامه تحصیل برگزیدگان علمی و دانشجویان ممتاز، آیین‌نامه ذیل تدوین می‌شود:

مادهٔ ۱: به منظور رعایت اختصار، واژه‌های زیر در این آیین‌نامه به کار می‌رود:

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

شورای هدایت: شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور؛

دانشگاه: هر یک از دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور است که طبق مقررات وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت می‌کنند؛

دوره پایین‌تر: دورهٔ تحصیلی فعلی متقاضی؛

دوره بالاتر: دورهٔ تحصیلی بلافاصله بعدی متقاضی؛

رشته: هر یک از رشته-محل‌های مذکور در دفترچهٔ پذیرش دانشجو در سال ورود دانشجو به دانشگاه بدون در نظر گرفتن دوره روزانه یا نوبت دوم (شبانه)؛

ماده ۲: افراد مشمول این ماده می‌توانند بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر مستقیماً توسط دانشگاهها پذیرفته شوند؛

۲-۱: دوره کردانی

الف- رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره‌ها؛

ب- نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

ت- رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه‌های دانش‌آموزی «فنی و حرفه‌ای و کشاورزی» و نیز مسابقه‌های دانش‌آموزی «علمی و کاربردی هنرستانهای کردانش» برای ورود به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

ث- رتبه‌های اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به مؤسسه‌های مذکور در بند «ت»، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

۲-۲: دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

الف- دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانش‌آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی)، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت؛

پ- رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره‌ها؛

ت- نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

ث- دانشجویان رتبه اول دوره کردانی ناپیوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌رودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دانش‌آموخته شوند و دارای میانگین کل حداقل هیجده باشند (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته)؛

ج- رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه‌های دانشجویی آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته در آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

چ- رتبه های اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته مؤسسه های مذکور در بند «ج»، با معرفی مراجع ذی ربط؛
۲-۳: دوره کارشناسی ارشد

الف- رتبه های اول تا سوم مرحله نهایی المپیادهای علمی دانشجویی برای ورود به همان رشته برگزیده، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت؛

پ- رتبه های اول تا سوم نهایی جشنواره های بین المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه ای که در آن برگزیده شده اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره ها؛

ت- نفر اول مسابقه ها و جشنواره های معتبر علمی بین المللی با معرفی مراجع ذی ربط؛

ث- رتبه اول کشوری جشنواره دانشجویان مبتکر و نوآور بسیجی شاهد و ایثارگر؛

ج- دانشجویان ممتاز دوره کارشناسی پیوسته که حداکثر در مدت هشت نیمسال دانش آموخته شوند و به لحاظ میانگین کل جزو ده درصد برتر در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند؛

چ- دانشجویان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دانش آموخته شوند و دارای میانگین کل حداقل هفده باشند؛

تبصره ۱: برای دانشجویان دوره های کارشناسی پیام نور طول مدت تحصیل ده نیمسال در نظر گرفته می شود.

تبصره ۲: اولویت ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز مشمول این ماده، در همان دانشگاه محل تحصیل دانشجو است ولی در صورت موافقت دانشگاه پذیرنده، ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز در دانشگاه های دیگر (اعم از دولتی و غیر دولتی) بلامانع است.

تبصره ۳: تشخیص اعتبار علمی مسابقه های بین المللی (موضوع بندهای ب ۱-۲ و ت ۲-۲ و ۲-۳) طبق «دستورالعمل اجرایی تشخیص اعتبار جشنواره ها و مسابقه های علمی بین المللی»، مصوب شورای هدایت به عهده معاونت آموزشی وزارت است؛

تبصره ۴: دانشجویان ممتاز در رشته هایی که سرفصل دروس آنها طبق مصوبه شورای عالی برنامه ریزی وزارت در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای پنج نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای نه نیمسال تدوین و تصویب شده است نیز می توانند از تسهیلات مربوط بهره مند شوند؛

تبصره ۵: چنانچه طول مدت تحصیل دانشجو به دلایلی خارج از اختیار خود (مانند بیماری، مرخصی تحصیلی، زایمان و موارد مشابه) بیش از مدت مجاز مذکور در این آیین نامه شود، در این صورت پس از تایید و تشخیص معاونت آموزشی دانشگاه پذیرنده و معرفی به دبیرخانه شورای هدایت موضوع در کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان وزارت بررسی و با تایید نهایی معاونت آموزشی وزرات، استفاده از تسهیلات مربوط امکان پذیر می باشد.

تبصره ۶: دانشگاه ها موظفند حداقل یک نفر و حداکثر ده درصد از ظرفیت پذیرش (تعداد ثبت نام شدگان) هر یک از رشته های دوره بالاتر موجود را به دانشجویان ممتاز دوره پایین تر (موضوع بندهای ث ۲-۲، ج و چ ۲-۳) اختصاص دهند؛

تبصره ۷: مقدار ده درصد در هر یک از رشته های دوره های پایین تر و بالاتر، بر اساس اولویت علمی و مجموع ظرفیتهای دوره روزانه و نوبت دوم (شبانه) محاسبه می شود.

تبصره ۸: در صورتی که مقدار درصد محاسبه شده در هر یک از دوره های تحصیلی پایین تر یا بالاتر عدد صحیح نباشد، گرد کرده آن عدد با تقریب اضافی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۹: در صورتی که ظرفیت پذیرش دانشجو در دوره بالاتر کمتر از ۵ نفر باشد دانشگاهها مجازند حداکثر یک نفر از دانشجویان ممتاز دوره پایین تر را با در نظر گرفتن سایر شرایط این آیین نامه پذیرش کنند؛

تبصره ۱۰: دانشجویان ممتاز مذکور در این ماده (به غیر از بند ث ۲-۲، ج و چ ۲-۳ و برگزیدگان دانش آموزی و دانشجویی مسابقه های آموزشکده های فنی و حرفه ای و جهانی مهارت) در صورتی که موفق به اخذ پذیرش از دانشگاه محل تحصیل خود نشوند، جایابی آنها بر اساس دستورالعمل مصوب شورای هدایت توسط سازمان سنجش انجام می شود؛

تبصره ۱۱: ظرفیت پذیرش افراد مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت رسمی پذیرش دانشجو در هر رشته - محل (مندرج در دفترچه سازمان سنجش) است؛

ماده ۳: پذیرش دانشجویان ممتاز مذکور در ماده ۲ (با رعایت شرایط مندرج در هر بند) در دوره های تحصیلی بالاتر در هر یک از دانشگاه های دولتی به صورت رایگان می باشد و دانشگاهها مجاز به دریافت شهریه از دانشجویان مذکور نیستند.

ماده ۴: افراد مشمول ماده ۲ این آیین‌نامه صرفاً می‌توانند برای سال و دوره تحصیلی بلافاصله بعدی خود از تسهیلات مربوط بهره‌مند شوند؛

ماده ۵: افراد ذیل می‌توانند در صورت شرکت در آزمون ورودی دوره بالاتر و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده آزاد در رشته - محل مورد تقاضا پذیرفته شوند.

الف- افراد مشمول ماده ۲ این آیین‌نامه (با رعایت شرایط مندرج در هر بند)؛
تبصره ۱: در مورد دانشجویان بند ج ۲-۳ ماده ۲، منحصرأً دانش‌آموختگان رتبه اول با رعایت شرایط مندرج در آن می‌توانند از این تسهیلات بهره‌مند شوند.

ب- دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیاد دانش‌آموزی با معرفی مراجع ذی‌ربط؛
پ- رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه ملی مهارت (در هر یک از رشته‌های مسابقه) برای ورود به آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

ت: دانش‌آموختگان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دوره تحصیلی خود را به پایان رسانده و به لحاظ میانگین کل، حائز بالاترین میانگین در مقایسه با دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی در دانشگاه محل تحصیل خود باشند؛

تبصره ۲: افراد موضوع این ماده مجازند حداکثر طی مدت دو سال پس از زمان دانش‌آموختگی و صرفاً برای یک بار از تسهیلات این ماده بهره‌مند شوند.

تبصره ۳: تسهیلات مندرج در این ماده برای دانشجویان واجد شرایط دانشگاه آزاد اسلامی از طریق شرکت در آزمون ورودی همان دانشگاه قابل اعمال است.

ماده ۶: دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دارای شرایط زیر می‌توانند با اخذ پذیرش از دانشگاه مورد نظر بدون شرکت در آزمون ورودی در دوره تحصیلی دکتری Ph.D ادامه تحصیل دهند؛

الف) دارا بودن حداقل میانگین کل ۱۷ و حداقل دو مقاله در مجلات علمی - پژوهشی نمایه شده معتبر ملی و بین‌المللی

ب) دانشجویان نمونه کشوری در دوره کارشناسی ارشد

تبصره ۱: محاسبه میانگین کل دروس دوره کارشناسی ارشد بدون در نظر گرفتن نمره پایان نامه می باشد.

تبصره ۲: پذیرش دانشجویان مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت و با رعایت مفاد مندرج در آن، طبق دستورالعمل مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

ماده ۷: نظارت بر اجرای این آیین نامه بر عهده معاونت آموزشی وزارت است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر این معاونت مورد استناد خواهد بود؛

ماده ۸: این آیین نامه مشتمل بر یک مقدمه، هشت ماده و شانزده تبصره در تاریخ ۸۶/۲/۳۱ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید و جایگزین مصوبه های « آیین نامه پذیرش دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی بالاتر بدون شرکت در آزمون ورودی (ابلاغیه شماره ۲۱/۷۳۲ مورخ ۸۵/۳/۲۳)، آیین نامه نحوه پذیرش برگزیدگان جشنواره ها و مسابقات علمی در دوره های آموزش عالی (ابلاغیه شماره ۲۱/۱۹۱۸ مورخ ۸۰/۸/۳۰)، آیین نامه تسهیل ادامه تحصیل دانش آموختگان رتبه اول دوره کاردانی (ابلاغیه شماره ۲۱/۳۶۰۳ مورخ ۸۳/۱۲/۲۶)، آیین نامه تسهیل ادامه تحصیل دانش آموختگان رتبه اول دوره کارشناسی (ابلاغیه شماره ۲۱/۹۲۳ مورخ ۸۴/۴/۲۹)، آیین نامه تسهیلات آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان ممتاز دوره های کارشناسی ارشد و دکتری Ph.D (ابلاغیه شماره ۲۱/۳۵۷ مورخ ۸۲/۳/۱۰) ارائه تسهیلات به برگزیدگان مسابقه ملی و جهانی مهارت (ابلاغیه شماره ۲۱/۴۲۶/۲۶۱۸ مورخ ۸۴/۳/۱)، ارائه تسهیلات به برگزیدگان مسابقه های آموزش شده های فنی و حرفه ای (ابلاغیه شماره ۲۱/۳۳۸۷ مورخ ۸۳/۱۲/۸)، ارائه تسهیلات به دانشجویان برگزیده نمونه کشوری (ابلاغیه شماره ۲۱/۲۹۵۶ مورخ ۸۳/۱۰/۲۱)، مصوبه جلسه بیست و نهم مورخ ۸۱/۷/۱۸ شورای هدایت (در خصوص دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیاد دانش آموزی) و ابلاغیه شماره ۲۱/۴۶۴۶ مورخ ۸۵/۱۲/۱۴ (در خصوص عدم دریافت شهریه از دانشجویان ممتاز) می شود و برای پذیرش دانشجو در سال تحصیلی «۸۶-۸۷» به بعد قابل اجراست. /